

ՄԵԼԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կես տարվանը 6 ռուբլ. Առանձին համարները 5 կոպեկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմյանի խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлиς, Редакция «Мелк». Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak». Տէլեֆոն № 258.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի եւ տօն օրերէն).

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լիզուով.

Յայտարարութիւնները համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպեկի. Տէլեֆոն № 258.

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Նունէ Բամանովնա Միլոզովան իր որդոց հետ խորին չորհակալութիւն են յայտնում այն բոլոր անձանց, որոնք ցաւակցութիւն են յայտնել առաջինի որդու եւ վերջինների եղբոր

ԳԱՐՏԻԷԼ ԶՈՒՐԱԲԵԱՆ ՄԻՐՉՈՅԵԱՆՅԻ

մահվան առիթով ինչպէս անձամբ, այնպէս էլ նամակներով եւ հեռագիրներով. 1—1

ԲԱՐԻ ՕՐԻՆԱԿ

Բարի օրինակ.—ՆՅՐԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՆ. Հայոց ներկայացումները. Նամակ Մօսկվայից. Նամակ Աշտարակից, Նամակ Խմբագրութեան. Նամակ Խմբագրութեան. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱԳԻՐ ՏԵՍՈՒԹԻՆ. Նամակ Թիֆլիսից. Արտաքին լուրեր.—ՀԵՆՈՅԵՄԵՐԻ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԱՆՆԱՍԻՐԱԿԱՆ. Անհրաժեշտ ընկերութիւններ.

ԲԱՐԻ ՕՐԻՆԱԿ

Մեր ընթերցողները «Մշակ»-ներկայ համարում տպված թղթակցութիւնից կը տեղեկանան, որ Աշտարակ գիւղում բացվում է փոխառու-խնայողական ընկերութիւն: Այդ ընկերութեան մասնակցում են բացի Աշտարակի գիւղացիներից նաեւ հարակից Օշական, Փարպի, Նոյնաբ, Կարբի եւ Մոզնի գիւղերի բնակիչները:

Մենք ողջունում ենք այդ ընկերութեան բացումը, ցանկութիւն յայտնելով, որ նա ունենալով աշխարհիւն եւ որ նոր նախաձեռն ընկերութիւններ բացվին եւ մեր գիւղական միւս շրջաններում: Փոխառու-խնայողական ընկերութիւնները միացած արդիւնաբերական եւ սպառող ընկերակցութիւնների հետ պէտք է կազմեն մի ցանց, որ կամայ-կամայ պատէ մեր ամբողջ գիւղական աշխարհը:

«Մշակ» մէջ փոխառու-խնայողական ընկերակցութիւններ կազմելու առաջարկը

եղել է նրա հրատարակութեան առաջին տարուց: Այն ժամանակները այդպիսի ընկերակցութիւնները նորութիւն էին եւ Եւրոպայում: Սակայն ժամանակի ընթացքում եւրոպական երկիրներում նրանք պատուաւորեցին, արմատ բռնեցին, ամրացան, նոր ճիւղաւորութիւններ ստացան եւ այժմ ներկայանում են իբրեւ մի ուժեղ եւ օգտակար հաստատութիւն, որ մեծ ազդեցութիւն ունի տնտեսական կեանքի վրա:

Արդիւնավատում երեւնալիս փորձեր են արվել այդպիսի ընկերակցութիւններ կազմելու, բայց նրանք կամ մնացել են իրանց սաղմային վիճակի մէջ եւ կամ ընկել են անհոգ, զանցառու գործավարների ձեռքը եւ այդ պատճառով բայցայվել են: Այդպիսի ընկերակցութիւնները համակրութիւն եւ աջակցութիւն չեն գտել տեղական հարուստների եւ վաշխառուների կողմից եւ շատ անգամ ենթարկվել են նոյն իսկ նրանց կողմից խիստ հայածանքի: Իսկ այն անձինք, որոնք կարող կը լինեն օգնել գիւղական մասնային իրանց անկողմ վերաբերութեամբ կամ խեղճ են եղել իրանց գիւղով, ներթափանց ապահովութեամբ կամ արտաքսով են գիւղական շրջանից զանազան պատրուակներով:

Անկապեցած եւ այժմ դեռ շատ կան խոչընդոտներ ընկերակցութիւնների առաջընթացութեան եւ աջակցութեան համար, բայց աւելացել է այն անձանց թիւը, ու-

րոնք զգում են այդպիսի հիմնարկութիւնների բարերար նշանակութիւնը: Եւ ահա այդ անձինք չը պէտք է թողնեն, որ նոր սկսվող կազմակերպութիւնները վնասվին եւ ոչնչանան: պէտք է ամեն ջանք գործ դնեն նրանց պահպանելու եւ զարգացնելու, լաւ իմանալով, որ նրանց ձեռք բերած աջակցութիւնը կարող է բարի օնակ դառնալ եւ ուրիշ նոյնատեսակ ձեռնարկութիւնների համար:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՆ

ՀԱՅՈՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

Հայոց դրամատիկական ընկերութեան խումբը նոյեմբերի 18-ին ներկայացրեց Շէքսպիրի Օթելլո ողբերգութիւնը: Ինչ յանդուութիւն, լուր էի եւ ներկայացումից առաջ մի քանի բերաններից, խաղող Շէքսպիրի գործը եւ ինչ ոյժերով, միջէ Աղամանից յետոյ կարելի է Օթելլո խաղալ: Եւ ինչեքի շատ անգամ այն եւ այն գրքում կարգադրած, թէ հոյակաւոր անգլիացի դերասան Քինի մահից յետոյ, Անգլիայում շատերը նոյնպէս կարծում էին, թէ առանց Քինի անկարելի կը լինի Օթելլո խաղալ: Եւ սակայն տասնեակ տարիներ անցան Քինի մահից յետոյ եւ Օթելլոն չարուհակ խաղացվում է: Եթէ ուրեմն Եւրոպայում գտնուէին, որ առանց հանճարների էլ կարելի է խաղալ Շէքսպիրի գործը, որովհետեւ հանճարները բացառութիւն են, նոյնպէս եւ մեզ հայերիս նման փոքրիկ ժողովուրդը չը պէտք է յարատեւէ այն կարծիքի մէջ, թէ առանց Աղամանի կամ նրան հաւասար ոյժի հայոց թատրոնը առաջ գնալ չէ կարող: Աղամանը եկաւ ու անցաւ, թողնելով մի փառաւոր հետք հայկական բեմի պատմութեան մէջ, բայց թատրոնը պէտք է շարունակէ իր գործը եղած ոյժերով, մինչեւ որ հայ կեանքը, հայ բեմը նորից կը ստեղծէ Աղամանների: Եթէ մենք իսկական գեղարուեստական պատկեր չենք ունենալ, բաւական է, որ ունենանք գոնէ նրա գեղազանգ, ներքին եւ գործարանատէրերի, արդիւնաբերողների եւ օպատոնների մէջ, եւ հաւաքուով է հում նիւթերը արդիւնաբերողներից եւ ձեռքից ձեռք անցնելով հասցնում է մինչեւ գործարան, մինչեւ արդիւնաբերողի ձեռքը: Եւ ընդհակառակը. գործարաններում պատրաստված ապրանքը նա նոյն աստիճաններով բերում հասցնում է օպատոններին-ժողովուրդին:

Պահում է ժողովուրդը այդ միջնորդ դասակարգին-վաճառականներին, բայց որքան թանգ է նոստում այդ բանը: Գնում է օպատոնը իրան հարկաւոր ապրանքները, բայց գին է նա արդեօք, թէ դրա համար որքան տալիք գումար է վճարում, որքան օգուտ է տալիս խաւաւութեանը...

Թանգ է, օպատոնը թանգացել է, բացաւ կանչում են ամեն կողմից եւ դրանով էլ բաւականանում:

Շատերն էլ չարիքի սմբող մեղքը գցում են միմյանի արդիւնաբերողի, այսինքն գործարանատէրի վրին: Այն ինչ վաճառական դասակարգն է օպատոններին ամենից շատ չահագործողը:

Այդ իրողութիւնն ապացուցանելու համար գերմանական «Wochen-Bericht des Grosseinkaufs-Gesellschaft Deutscher Consumvereines» թերթը առաջ է բերում հետեւեալ հետաքրքիր տեղեկութիւնները.—Հիւսիսային Ամերիկայում արդիւնաբերողների ամենաբարձր օգուտը հասնում է 24%/-ի, իսկ վաճառականները շատ քիչ ղեպերում են 30%/-ից պակաս օգուտ վերցնում: Պարզեմբ. եթէ ամերիկացին մի օր եւ էլ խանութից 1 ռուբլու ապրանք է գնում.—դրանից միայն 50 կոպեկ է ապրանքի իսկական գինը, մնացածից 30 կոպ. խանութպանի օգուտն է, իսկ 20 կոպ.—գործարանատէրի: Այդպիսով եթէ մի ընտանիք տարեկան 1000 ռ. է ծախում, դրանից 300 ռ. մնում է խանութպանին:

Ընտիր ընդօրինակութիւնը, պատճենը: Եւ մենք կարող ենք ասել, որ պ. Յ. Աղեւան, իր վրա վերցնելով Օթելլոյ—բուռն եւ յուզալից կրքեր մարմնացնող այդ տիպի—գերը, թէեւ մի քանի տեղերում շարժի մէջ էր ընկնում, թէեւ նրա կրքերի արտայայտութիւնը աստիճանական էլիւզներ չունէր.—իսկ այդ կազմում է Օթելլոյի դերի էութիւնը—այնուամենայնիւ, ընդհանրապէս ասած, լաւ Օթելլո էր եւ նրա կողմից յանդուութիւն չենք համարում Օթելլո խաղալ:

Եւ հայ հասարակութիւնը, գոնէ նրա այն մասը, որ գիտէ ընդհանրապէս վերաբերվել ներկայացումներին, կարծում են, որ գոյն չը մեկնեց թատրոնից: Պէտք է ի նկատի ունենալ եւ այն, որ, որքան ինձ յայտնի է անձնապէս, Շէքսպիրի անմահ գործի ներկայացումը դեռ երբէք հայոց բեմի վրա այնպիսի չեղ եւ փառք, թամ ակոստարական տեղը չէ ունեցել, ինչպէս այս անգամ եւ այդ կողմից թատրոնական վարչութեան ջանքերը, անպայման, արժանի են մեծ գովեստների:

Բայց մի բան, որի համար մենք օտարված ենք ծանր յանդիմանութիւններ կարող վարչութեան, որովհետեւ մինչեւ այժմ այդ մասին արած մեր հարեւանցի դիտողութիւնները նկատողութեան չաանվեցին վարչութեան կողմից, այն է, որ վարչութիւնը թող է տալիս, որ բազմապատկար հայոց լեզուն այնքան բարբարոսաբար նախադասվի հայոց բեմի վրա: Եւ չեմ ուզում թուել բոլոր այն կարեւորները, որոնց եւ պատահել եւ գրեթէ բոլոր ներկայացումները ժամանակ, բայց եւ դեռ մի կոնսենսուս, կոկիկ հայոց լեզու չը լսեցի այժմեան բեմից, իսկ այդ հանգամանքին, այսինքն բեմից մեղքը, մշակված հայերէն լեզուն՝ եւ անպիսի նշանակութիւն եւ տալիս եւ, կարծում եմ, ինքը վարչութիւնն եւս նշանակութիւն է տալիս, միայն նա բաւականաչափ եռանդ եւ էներգիա ցոյց չէ տալիս այդ կենսական պահանջին գոհացումն առուլ: Մեր կարծիքով, լաւ կանէր վարչութիւնը, եթէ կազմէր մի ձեռնհաս ամենաթողող, որին եւ յանձնէր աչքի անցնել ամբողջ ըկերտուարը:

Ներքին-վաճառականների գրպանը, իսկ 200 ռ.—գործարանատէրերի միւրիշ խօսքով ասած՝ բոլոր ապրանքները իրանց իսկական գնից երկու անգամ թանգ արժեն:

Գերմանիայում վաճառականները տարբեր ապրանքներից տարբեր օգուտ են վերցնում. այն է

Հացահատիկներից.	10—	34%
Ալիւրից		30—
Իւղից	13—	22—
Բրնձից		25—
Քարածուխից . . .	120—	եւ. այլն:

Տնտեսագէտ Գուստավ Մայէրի հաշիւով ամբողջ Գերմանիայում օպատում են տարեկան միջին թվով 8,000,000,000 մարկի ապրանք, որից 2,700,000,000 մարկ միայն վաճառականների օգուտն է կազմում: Ընդհանուր եւամար բոլոր արդիւնաբերողներից տարեկան եկամուտը հազիւ հասնում է 300,000,000 մարկի, ուրեմն գրեթէ տասն անգամ քիչ է վաճառականների արդիւնքից: Քաղաքացի իւրաքանչիւր ընտանիք ծախում է տարեկան միջին թվով 1000 մարկ, որից 38 մարկը արդիւնաբերողին է բաժին ընկնում, իբրեւ օգուտ, իսկ 333 մարկ էլ վաճառականին: Գիւղական ընտանիքը ծախում է տարեկան 500 մարկ, որից 18 մարկը արդիւնաբերողին է եւ 166 մարկը՝ վաճառականին: Եւ այդպիսի տուրք վճարող ընտանիքների թիւը հասնում է քաղաքներում վեց միլիոնի, իսկ գիւղերում՝ չորս միլիոնի: Պարզ է ուրեմն, թէ որքան խոշոր գումար պիտի կազմէ վաճառական դասակարգի օգուտը...

Լեվալէի հաշիւով Թրանսիլանիա վաճառականների տարեկան եկամուտը հասնում է մօտ 4,000,000,000 ֆրանկի, որը կազմում է օպատած ապրանքների մի երրորդը արժէքը: Այդքան պերճալիս փաստերից յետոյ միջէ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՆՀՐԱԺԵՏ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Nichts ist wünschenswerter als die Verbreitung des allgemeinen guten Willens, unabhängig von jeder anderen Bedingung. Goethe.

I

Մեր երկիրն առաջադիմում է. մեր ժողովուրդը քաղաքակրթվում է: Այն, բայց որքան դանդաղ բայցեւ, որքան ծանր զոհերով:

Ազգաբնակչութեան ամենամեծ տուրքը գիւղացի-երկրագործ դասակարգն է կազմում: Իսկ ինչ է ներկայացնում նրա ապրուստը, նրա կենցաղավարութիւնը: Մի մօայլ պատկեր՝ ծածկված օւն-սեւ գծերով:

Ահա մի չարք գեանափոր խրճիթներ՝ հողածածկ կտուրներով, մանրիկ լուսամուտներով, նեղիկ ու ծուռ-սուռ փողոցներով: Դա կովկասեան գիւղն է:

Ահա մարդ—արարածների մի փոքրիկ խմբակ՝ պատանոտած չորերով, վշտաւոր ղէմերով: Դա գիւղական ընտանիքն է: Կեղտոտ է նրա խրճիթը. կեղտոտ է ամբողջ գիւղը: Կեանքը ծանր լինում է ընտրիւն: Չարքալ է այդ կեանքը: Չոր ու ցամաք հացն է գիւղացու սովորական սնունդը. թանկ է սպան ու իւղալի կերակուրը օսկաւաթիւ ունեւորների բաժինն է: Կազմում. իսկ միւսը—դա փարթաւութիւնն է: Դա շաղկապ է գիւղացու համար: Աղքատութիւն—անա այն անյաղթելի ոյժը, որը ցանցի նման ծածկել է մեր գիւղերը: Մօտեցէ՛ք, հարցրէ՛ք գիւղացուն.

—Ինչու է նա աղքատ, ինչու է նա այդքան վատ ապրում... —Ինչ անեմ, կը պատասխանէ նա ձեզ, ամեն

Թափեցին ջարերի կարկուտ, որի ժամանակ մի օֆիցեր եւ 2 կողակներ վիրավորվեցին, որոնց թոււմ 2 կողակ ծանր վէրքեր ստացան: Ամբոխը ջարդեց պրիստավի օգնականի գլուխը: Բա՛նուորները անարգաբար ծաղրում էին զօրքերին: Զօրամասի հրամանատարը նախադիմացաբար, թէ օտարական կը լինի հրամայել հրացան արձակել: Երբ բանուորները յանդգնութիւնը, որոնք ջարեր էին գցում, հասաւ սահմանին, հրաման արձակվեց պատրաստվել հրաձգութեան: Արձակվեց 37 հրացան. ամբոխը փախաւ: Երկուսը սպանվեցին, 19-ը վիրավորվեցին, որոնցից երկուսը մեռան: Այս գործադուլը ազդեց եւ այն արհեստանոցների վրա, որոնք զենքղլած են Տիֆլիսից: Կաշարանի մաս: Բանուորները նոյեմբերի 15-ին զաղարկեցին աշխատանքները եւ հաւաքվեցին ժողովի: Ամբոխը, զբաղված Բաթումից եկած զինվարներից, յայտնեց Բաթումում յայտնվածների նման պահանջներ: Նոյեմբերի 16-ին Գուրանի շրջանի գլխավորը յայտնեց գործադուլին մասնակցող բանուորներին, որ նա արգելում է ժողովներ կազմել: Բայց եւ այնպէս մօտ 1000 բանուորներ նոյեմբերի 17-ին հաւաքվեցին ժողովի: Զր նայելով համոզեցուցիչ խօսքերին եւ հրամաններին՝ բանուորները չը ցրվեցին, օկուպացիոն զօրքերի վրա ջարեր եւ 12 հոգու վիրավորեցին: Մի օֆիցերի ձեռքը կտրեցին կացնով: Զօրամասի հրամանատարը, ամբոխը լսելի բերելու բոլոր միջոցները գործ դնելուց յետոյ, զինեց նախ արերը եւ ապա հրացանաձգութեան: Ամբոխը յրկեց, երկու մարդ սպանվեցին, 7 վիրավորվեցին ծանր, 12-ը թեթեւը կերպով: Զերբակալված են 102 բանուորներ: Բանուորների շարժման պատճառների մասին ջննութիւն է կատարվում: ԱՌԷՆԻ: Միտիտորութիւնը հրաժարական տուեց:

ԳԱՌԻՉ: Դէպքեր հաճախ յայտնվեցին:
ԵՆՈՒՄԱ: Կորեական միջնադարութիւնը հրաժարական տուեց, ժողովուրդը գրգռված է արքունիքի դէմ:

ԳԱՐԻԷՐՈ: Մօլլան ուղարկեց այստեղ մի կարաւան այն պաշարներով, որ խլված էր անդրկասկեցից: Գնապատեալ Սվեյնի հետ ունեցած ընդհարման ժամանակ: Բաթումում գտնվում են Բոմբէյի զրէնադէրները մի բոտա եւ սիւխները մի զօրաբաժին, որոնք մօլդաւի առաջագահ զօրքերի հետ ընդհարումներ ունեցան:

Խմբագիր: ԱԼԷԿՍԱՆԴՐ ԲԱԼԱՆՔԱՐ
Հրատարակչներ: ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ
ԻՍԱՀԱԿ ՄԷԼԻԻ-ԱՂԱՄԱԼԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱՌՈՐ ՀԻՄՆԻՄԱՆՈՑ
Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ
(Գուկիս, Վորոնցովի արձանի հանդէպ)
ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԲԱՅԵՐԻ ԿԻՐԱԿԻՐՈՒՄԻՆԵՐԸ:
ԱՌԱՋՈՑՆԵՐԸ:
Բ. Մ. Նախապաշտօն—11—12 ժ. վիրաւորութեան, վնասվածքների (թիֆիւս) և միզաքեւ. հիւանդ. Զիւլօվանի—9—10 ժ. աչքի, ներքին եւ նեարդալիս:
Մ. Գ. Աւետիսեանց—10—11 ժ. մարմու, վնասվածքների և վիրաւորութիւն:
Զ. Բ. Բարաւաշեանց—11—12 ժ. կանանց և երեխայից հիւանդ.
Ա. Բ. Գեղիքով—12—1 ժ. սկանդի, զթի և կոկորդի:
Գ. Մ. Բախաւանց—1—1 1/2 ժ. ներքին և երեխայից հիւանդ. շորքեր, սրտաթի.
Ս. Գ. Կարապետեանց—1—1 1/2 ժ. ներքին և երեխայից հիւանդ. հիւանդ. շորքեր:
ԵՐԵՎԱՆԻՆԵՐԸ:
Ն. Ն. Ռոստոմբէկով—5—6 ժ. վիրաւոր. և մարմու հ. (կիկորաւոր):
Ս. Ն. Շալակովի—6—7 ժ. նեարդալիս (կիկորաւոր), վնասվածքների և մարմու:
Պ. Մ. Բախաւանց—7—8 ժ.
Բ. Մ. Նախապաշտօն—7 1/2—8 ժ.
Վաթր 50 Կ. Զաւարեբը ձրի Համախորհրդի (կոնսիլիումի) և օպերացիայի համար առանձին:
Փ. Յ. Աւալանիսի—սանր. ծաղկահատ և բժշկական մարմնամարզ. դիմել 11—1 ժ.:
Հիւանդանոցի վերաբաւում:
Բժշկագետ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ

ԲԻԻՇԿ Ա. ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՅՑ

Ընդունում է մասնաւորապէս օրֆիլիս, մարթու եւ վնասվածքներ ախտ ունեցող հիւանդներին: Գիտելիք-միկրոօպսիական կարգէն, որտեղ ընդունվում են կաթի, խորխի, մէղի եւ արեւան անասնային:
Առաւօտեան 11—1 ժ.
Երեկոյան 4—6 ժ.
Բերաւօպիկայա փողոց № 41. առաւ Արարատեանի: Եբուդովսկայա լ. № 41, Դոմ Բարաթովա. 21—150

ՄԷԿ ԿՐԹՎԱԾ ՀԱՅ ՏԻԿԻՆ
Կամենում է ըզգալից դուրս գալ իբրեւ. ԿՕՄԱՆԻՕՆԿԱ մէկ կնոջ հետ, կամ պարապել մէկ կամ երկու աղջկայ հետ: Գիտէ հայերէն, ֆրանսերէն եւ մուլիկա: Կարող է կառավարել որդերին: Հասցէն՝ Мухранская ул., домъ Туманова, № 30. Спросить у Навтиковой.
1—3

Լոյս տեսաւ
Բժ. Վ. ԱՐԵՐՈՒՆՈՒ
«ԲԺՇԿԻ ԶՐՈՅՏՆԵՐԻ» 7-դ դրբով
„ՄԻ ՇԻՄԻ“
Գինն է 5 Կ.
Մամուլի տակն է № 8, ՆՈՐԱՄԻՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻՆԻ ՀԻՄՆԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ:
Դիմել՝ «Կենտրոնական» եւ «Գուտաւանդեք» գրաւորատոնոցներին, նոյնպէս եւ հեղինակին (Тифлисе, Д-ру Арцруни, Сергѣевская ул., № 12). 7—10

Ա Յ Ա Մ Ն Ա Ռ Յ Ժ
Ա. Մ. Խան-Աղեան
Ընդունում է հիւանդներին 9—2 եւ 3—6 ժ. Երեւանեան հրապարակ, առաւ Սարգսեանի № 8: (Կ. ե. Կ.) 15—100

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ, որը սովորել է ֆրանսիական բարձրագոյն դպրոցներում եւ անցեալ ուսումնարանական տարվայ ընթացքում ուսուցիչ էր ֆրանսերէն լեզուի կրթական գիմնազիայում, ցանկանում է մասնաւոր դասեր եւ կրկնութիւններ ունենալ ֆրանսերէն լեզուից եւ հայերէնից: Կրնոյնէ պաշտօն եւ վաճառականական տներում Նախակարի, գանձապահի, հաշուապահի օգնականի եւ այլ պաշտօններ: Համաձայն է գործով գնալ եւ այլ քաղաք: Հասցէն՝ Боярские номера. 6—6 Թ. Այլապէս:

ԷԼԻ ՄԷԿ ԶՈՋ
Կօմէդիա հինգ արարաւածով, հեղինակութիւն Գարիբի Սունդուկեանցի
Երկրորդ տպագրութիւն ուղղած
Գինն է 1 ր.
Վաճառվում է Թիֆլիսում՝ «Կենտրոնական» եւ «Կովկասեան» գրաւորատոնոցներում: 4—5

Լոյս տեսաւ
ՆԱՐԴՈՍ
ՏԱՆՏԻՐՈՋՍ
ԱՂԱՋԻԿԸ
Վիպակ
Գինն է 20 կօպէկ:
Դիմել Թիֆլիսում Կենտրոնական, Կովկասեան եւ «Գուտաւանդեք» գրաւորատոնոցներին: Պահանջը՝ Բախաւանի Առաւօտեանը: Գինն է 20 կօպէկ:
Դիմել աշխատաւորողին՝ 117, Godolphin, «Road London, W.» 7—10

«ԱՐՄԻՆԵԱ» ԼԻՆԶԻ
հեղինակի պատկերով եւ ինքնակենսագրութեամբ: Գրեց Պ. ՏՈՒԱՊԵՏԵԱՆ
Գինն է 20 կօպէկ:
Դիմել աշխատաւորողին՝ 117, Godolphin, «Road London, W.» 7—10

Լ. ՔԱՆԱՆԹԱՐԵԱՆ
Ընդունում է աչքի հիւանդութիւն ունեցողներին: Ժամի 11 1/2—1 1/2 առաւօտեան եւ 5 1/2—6 1/2 երեկոյան: Լաբօրատօրայա փողոց, № 11: 4—6

ՀԱՐԱԵԱՆԻ ՊԱՐԱՎԱՆՏԵՐ
ՊԱՐԱՎԱՆՏԵՐ
ԶԷՐՈՒՆԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԲՈՒՇԻՐՈՒՄ
(Հիմնված 25 տարուց ի վեր)
Հաղորդում է մանրամասն տեղեկութիւններ Պարսից ծովի առեւտուրի մասին, ունի ներկայացուցիչներ հարաւային Պարսկաստանի անաւոր կենտրոններում, ընդունում է յանձնարարութիւններ, գնում եւ վաճառում է աղանդներ, փոխադրում է Եւրօպայից Պարսկաստան եւ Պարսկաստանից Եւրօպա, ղրկում ամսական պարսկերէնով: Հասցէն՝ Zeytoon C. G. Buchier Persian-Gulf. 64—100

ՏՊԱԳՐՈՒՄ Ե ԵՒ ԴԵԿՏԵՐԱՐԻ 19-ԻՆ ՀՈՅԱ ԿԸ ՏԵՍԵՆԷ
Լ Ե Օ
ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ
Առաջին հատոր
(մօտ 460—480 երես, 15 պատկերով)

Ամբողջ գործը, որ գրական-կենսագրական մի մանրամասն տեղեկութիւն է, բաղկացած կը լինի ԵՐԵՎԱՆԻ, Իւրաքայի, մօտ 500 երես, զարդարված ԲԱԶՄԱԹԻԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ (կը լինեն «Մշակի» աչքի ընկնող աշխատակիցների պատկերները):
Առաջին հատորը բաղկացած է երկու մասից. I) Արժեքների մասի. II) Պրիզոր Արժեքները ուսանողական տարիները (գրական գործունէութիւն մինչեւ «Մշակը»): Երկրորդ եւ երրորդ հատորները նուիրված են «Մշակի» շրջանին: Երկրորդ հատորը լոյս կը տեսնէ 1903 թ. փետրվարին:
Մարդը տպագրութիւն, լաւ թղթի վրա: Գրքի չափերը տպվում է Վենետիկի Միլիթարեան տպարանում եւ ներկայացնում է յատուկ պատուիրված գունաւոր նկար:
ԲԱՑՎԱՍԵ ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Բաժանորդագիրն է երեք հատորի համար ԵՐԵՎԱՆԻ, ճանապարհաւայտով ԶՈՐՈՐՈՐԻ Կարելի է վճարել եւ մօտ-մօտ, այն է. 2 ռուբլի բաժանորդ գրվելիս, իսկ մնացածը երկրորդ հատորը լոյս տեսնելուց յետոյ:
Կամենայով հնարաւորութիւն տալ ցանկացողներին ունենալ գրքերը ԿԱԶՄԵՐԻ մէջ, մենք առաջարկում ենք ԳԵՂԵՅԻ, ՃԱՇԱԿԱՆՈՐ Կապուր: Գինը նշանակում ենք առանց մեր կողմից որ եւ է յաւելում, այն է ՄԻ ՐՈՒՐԻԻ երեք կազմի համար: Դրա քաղաքներից կազմած օրինակներին բաժանորդ գրվողները պէտք է աւելացնեն ճանապարհաւայտ 20 կօպէկ՝ պօստային փաթեթի համար:
Հատորները առանձին-առանձին չեն ծախվի: Բոլոր երեք հատորները լոյս տեսնելուց յետոյ, գինը կը բարձրացնի: Վերադարձված բաժանորդագիրն չէ ընդունվում:
Թիֆլիսում բաժանորդ գրվել կարելի է. 1) Հեղինակի մօտ, «Մշակի» խմբագրատանը եւ 2) «Գուտաւանդեք» գրաւորատոնոցում, Լօրեմ-Մէլիքեան փողոց:
ԲԱԳՐՈՒՄ բաժանորդ գրվել կարելի է պ. Գրիգոր ՏԵՐ-ՅՈՎՀԱՆԻՍԻԱՆԻ մօտ, Ա. Մատուրովի գրասենեակում, Մերկուրիական փողոց:
Օտար քաղաքները դիմում են. Тифлисе, Редакция «Мшакъ»:

„ՄՈՒՐՃ“
ԳՐԱԿԱՆ, ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՄՍԱԳՐԻ

1903 թ. ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
1903 թ. ապրիլի «ՄՈՒՐՃՈՒՄ», ի միջի այլոց, տպվում է Ա. Ա. Կարոնի անի մի նոր մեծ վէպ՝ «ՄՐԻԿԻ ՍՈՒՐԲԸ», շարունակվում է Լ. Ե. «Հայոց Գրականութիւնը», որ ընդհատված էր 1902 թ.ին, թարգմանվելու են Ա. Ուօլլիսի «ՀՐԱՇԱԿԻ ԴԱՐԸ», յայտնի գրաւորածը եւ է. Զօլայի վերջին՝ «ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ» վէպը:
ԲԱՑՎԱՍԵ ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
1/2 տարին 6 7
«Մուրճ» ամսագրին կարելի է գրվել Թիֆլիսում—խմբագրատանը (Ճաւապարհաւայտ փողոց—աղանակի թաւոյի դիմացի փողոցը—առաւ № 16) եւ «Գուտաւանդեք» գրաւորատոնոցում:
ԲԱԼԱՆԿԱՆ—պ. Մ. ՏԵՐ-ԴԱՆԻԷԼԻԱՆԻ մօտ, Անդրանիկ ընկ. գործարանում:
ԲԱՅՈՒՄ—պ. Յ. ՄԱՆԻՍԻԱՆԻ մօտ, Գրասենթօղակայա եւ Մալականկայա փողոցների անկիւնում, ա. Մուտա-Նազիբի:
ԿԱԶՄԵՐԻՆԵՆ ԱՅԼ ՏԵՂԵՅԻՑ պէտք է դիմել Թիֆլիս, въ редакцію „Мурчъ“.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻՑ՝ Tiflis, Rédaction de la revue „Mourchъ“.
Մանօթութիւն. Ով դժուարանում է տարեկան բաժանորդագիրը (10 ր.) վճարել միանգամ՝ կարող է տալ մաս-մաս, սկզբում 5 ր., մայիսի 1-ին 3 ր. եւ յուլիսի 1-ին մընացած 2 ռուբլին: Ապագի կամ ձրի ամսագիրը ոչ ոքի չէ ուղարկվում:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ГРАММОФОНЪ МОНАРХЪ
„ՊԱՄԱՐՅՈՒՆ“

Ամենակատարելագործված գրամոֆոնների մեծ ընտրութիւն:
Նշանաւոր եւ յայտնի առաւ, վրացի, հայ, թաթար, պարսիկ, թուրք, լեհ, ֆրանսիական, անգլիացի, իտալացի, գերմանացի եւ այլ երգիչների պատանկական երգերն ընտրութիւն:
Պատանկական ընտրութեան ժամանակ խնդրում ենք ուղարկութիւն զարձակ մեր գործարանական կնիքի վրա. ազդող հեղեղակա, առանց որի պատանկականները անպայման կեղծված են:
Ընկերութեան պահեստին կից կայ եւ առանձին արհեստանոց, որտեղ կարելի է զգուշացնել գրամոֆոնները կարող են ուղղվել:
Գրամոֆոնների կանօնաւոր գործողութեան համար տրվում է երեք տարվայ պահպանագիր:
Ապրանքի տեղաւորումը եւ փաթեթումը կատարվում է խանութի հաշուով:
Ապագրատների ուղարկումը երկաթուղիների բոլոր կայարանները եւ քաղաքային Թուրքաստանի սահմաններում (ամառը նաեւ զէպի ջրային ճանապարհների նաւահանգիստները) ընկերութիւնը կատարում է իր հաշուով:
Գօտով ուղարկումը ընկերութիւնը յանձն է առնում՝ վճարելով միայն ծախսի կէտը:
Կիրակի օրերը խանութը փակ է. միւս օրերը բաց է առաւօտեան 8 1/2 ժամից սկսած մինչեւ երեկոյան 9 ժամը:
Գահանկեցեք պատկերազարդ կատալոգ:
Մեծ քանակութեամբ առնողներին ուղարկվում են նոր պրէյսկուրանտները ըստ պահանջման:
10—10